

sesret eller forældremyndighedsindehaverens kompetence, kan derimod ikke træffes af døgninstitutionslederen. Afgørelser om barnets eller den unges samvær og kontakt med forældrene træffes efter serviceloven af kommunen eller børn og unge-udvalget.

Det skal således ved fastsættelse af »husregler« om brug af mobiltelefoner sikres, at husreglerne ikke går ud på at hindre den unges samvær og kontakt med forældrene eller i øvrigt kontrollere den unges telefonsamtaler, og at husreglerne i øvrigt er velbegrundede ud fra pædagogiske, sociale, økonomiske eller andre formål og i overensstemmelse med almindelige principper om proportionalitet m.v.

Det er amtskommunen, der har det overordnede ansvar for, at eventuelle husregler ikke indebærer uretmæssige indgreb over for de børn og unge, der opholder sig på institutionen.

Desuden fører den anbringende kommune efter servicelovens § 55 løbende tilsyn med det enkelte barns eller unges ophold i institutionen. Kommunens tilsynsvirksomhed skal medvirke til at sikre, at behandlingen af de børn og unge, der med kommunens medvirken har døgnophold uden for hjemmet, sker på en sådan måde, at formålet med anbringelsen opnås.

Gennem den løbende kontakt mellem kommunen og barnet/den unge og forældrene har kommunen mulighed for at blive opmærksom på forhold omkring barnets eller den unges ophold i institutionen, der kan nødvendiggøre en formel afgørelse.

3.9 De ændrede regler i serviceloven

På baggrund af drøftelser i tilsynet stillede tilsynet spørgsmål til socialministeren om, hvorvidt de ændrede regler i serviceloven om indsatsen over for børn og unge med særlige behov, herunder anbringelse uden for hjemmet, ikke giver børnene og de unge tilstrækkelige rettigheder i anbringelsessager.

Af socialministerens svar fremgik bl.a., at de ændrede regler, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, har til formål at sikre, at støtte til børn og unge med særlige behov ydes til barnets bedste, og at understrege betydningen af en tidlig indsats og af stabile anbringelsesforløb.

Det er ministerens opfattelse, at ændringerne er i overensstemmelse med dette formål – og

også er i overensstemmelse med forpligtelserne i forhold til FN's børnekonvention, således som det også er beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget.

Særligt for så vidt angår spørgsmålet om stabilitet i anbringelsessagerne, gør ministeren opmærksom på, at lovændringerne netop har fokus på betydningen af stabilitet og kontinuitet i forløbene – gennem regler om tværfagligt samarbejde, ændring af reglerne om betingelserne for anbringelse og ændring af reglerne om genoptagelse.

Endelig er der grund til at fremhæve, at det er blevet præciseret, at et barn eller en ung ved ophør af en anbringelse skal høres i samme omfang som ved iværksættelse af en foranstaltning.

Efter ministerens opfattelse er ændringerne udtryk for en styrkelse af anbragte børns situation – og for en velovervejede tilgang til den vanskelige udfordring at sikre, at børns og unges interesser varetages ordentligt. Fokus må efter ministerens mening rettes mod sagsbehandlingen, som også er nævnt som et vigtigt tema i artiklen.

Kvalificering af sagsbehandlingen i anbringelsessager er derfor en vigtig del af lovændringerne. Der er således afsat midler til et efteruddannelsesprogram, som for øjeblikket forberedes iværksat af Socialministeriet i samarbejde med De Sociale Højskoler og med inddragelse af relevante parter på området.

3.10 Indelåsning på egen stue

På baggrund af Folketingets Ombudsmands opfølgingsrapport af 6. februar 2001 om inspektion af Sikringsafdelingen ved Amtshospitalet i Nykøbing Sjælland har tilsynet drøftet brugen af døråflåsning, dvs. isolation på stuen ved aflåsning af patientens dør.

Tilsynet skal i den forbindelse udtale:

»Tilsynet har noteret sig, at Justitsministeriet endnu ikke har taget stilling til hjemmelsspørgsmålet.

Tilsynet finder under henvisning til psykiatrilovens mindstemiddelprincip, at indelåsning på egen stue som behandlingsmiddel over for den særlige gruppe af psykiatiske patienter, der er anbragt på afdelingen, i stedet for fiksering kan være nødvendig. Dog skal der tages hensyn til, at den enkelte patient kan finde indelåsning på egen stue mere indgribende end fiksering.